



ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
16 decembrie st. v.
28 decembrie st. n.

Ese in fiecare duminică.
Redacțiunea :
Strada principala 375 a.

Nr. 50.

ANUL XXVI.
1890.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei

Alecsandri la Mircești.

Comedie într'un act și in versuri.*

Persónele :

Vasile Alecsandri dl Gr. Manolescu.
Costache Negri dl C. Nottara.
Garabet Agop dl Niculescu.
Matilda Agop dna Ar. Romanescu.
Sfîrléză dl T. Petrescu.

(Teatrul represintă cabinetul de lucru al poetului, la Mircești.
Lângă biurou un paravan. O ladă de marfă lângă paravan.)

Scena I.

Sfîrléză, apoi Alecsandri.

Sfîrléză. (Care deschide coletul de marfă cu dalta.)

Da ce-o fi 'n lada asta? Cuconul Vasilică
Mi-a dîs să deschid lada... Și nu e trebă mică!
Cică-i din Viena togmai... A sêră a sosit...
Da ce-o fi 'ntrênsa ôre? Ai, mâna mi-am zdrelit.

(Deschide capacul lăzii.)

Dar lada am deschis-o...

(Privind in ladă.)

Ce mândre-s, mămulică!..

Tot haine poleite...

Alecsandri. (Din pragul ușei din fund.)

Deschis-ai mă, Sfîrléză?

Sfîrléză.

Deschis-o șteu, cucóne, cu greu, dar am deschis...
Ian veđi, minunație, ca sóre schintează...
Mandrețe, haine scumpe, de ți se pare 'n vis!..

Alecsandri. (Rîdînd)

Învêrte-te Sfîrléză, hai, iute și poșteșce
Aci pe domnul Negri... E colo veđi, citeșce...

Sfîrléză. (Învêrtîndu-se milităreșce.)

Sfîrléză șteu me chiamă... (Ese iute prin fund.)

Alecsandri. (Privind lada deschisă.)

De-acuma o s'avem
O garderobă bună la scenă... Să vedem!

Scena II.

Alecsandri, Negri.

Alecsandri.

Ci vin, Costache dragă... Costume teatrale
Din Viena, avem noue...

Negri. (Din pragul ușei, cu o carte 'n mână.)

Ba, sluga dumitale!
N'am vreme de taifasuri când »Doinele«-ți citeșc.

Alecsandri.

Ci vino, veđi și crede, că nici eu nu greșesc
Când grija de teatru cu tine 'mpărtășesc
Și cu Cogălniceanu... Trecutul Doina-l cîntă
Și dragostea de țeră și neatêrnarea-i sfântă
Și voinicia vechiă din codrul inverđit,
Când ghioga resbunat-a țêranul asuprit...
Dar și teatrul, Negre, e școlă minunată
Pentru progresul țerei...

Negri.

Bre, bre! ce vorbă lată,
Ca să-mi arăți o ladă de sdrențe de actori!..

Alecsandri. (Scóte o haină de acrobat.)

Ce bună-i pentru Iorgu al meu, din Sadagura.

Negri.

Chilotă de-acrobat...

Alecsandri.

Me rog, mai tacă-ți gura!
Dar câți in țeră nu sînt ca el tot acrobați,
Făcînd mereu mătani pe lângă cei bogăți,
Pe lângă cei puternici, un os s'aibă la mêsă,

(Luînd altă haină.)

Un frac... bun pentru her Franz din »Piatra mea
din casă.«

Vêđut-ai tu pe Millo jucându-l?

Negri.

L'am vêđut!

Șeu este de minune!..

Alecsandri.

El este ne'trecut!
A! étă aripi noue, de ângeri...

Negri. (Rîdînd.)

Ți le-anină,
Poete Vasilică, să sbori in sferă lină.

Alecsandri.

Pegasu-mi nu-i mărțogă. Le-om anină mai bine
Lui Nini Valerica; copila-i de minune

* Represintată pentru primadată pe scena Teatrului Național din București, duminică 2/14 decembrie 1890.

In rolul seu de ânger, in *Hîrca* lui Matei.
Privește și costumul lui Pălcu . . .

(*Il ia dupe un fotoliu.*)

Negri.

Teodorul

Îl jocă de minune . . .

Alecsandri.

Și ătă și odorul :

Guliță al *Chiriței* . . . Luchian ți-l dă cum vrei.

(*Arătând altă haină.*)

Al *Chiosei-Theodorini* și-al mândrei *Gabriele*,
Frumosă ca un ânger ce-i pogorît din stele . . .
Privește, măști, pēruce și barbe și musteți
Și de bētrâni, de tineri, de proști și de isteți . . .
Hei ! Bravo Millo, ătă ai tot ce-ți trebuie
Să 'ncânti pe scenă lumea, ce-atăta te iubește.

Negri.

O ! da-l iubește lumea, l'al lui talent se 'nchin,
Cum nu se 'nchină ție, poetului divin . . . (*Rîde.*)

Alecsandri. (*Trecînd la biurou.*)

Te 'nșeli, tot este 'n țēră o dulce respătire,
Când scriu un vers, o carte spre-a patriei mărire.

Negri. (*Rîdînd.*)

O ! da, Grigore Ghica mi te-a făcut spătar ! . .

Alecsandri.

Am respătiri mai scumpe decât rang de boiar.
Iubit sînt d'o femeie . . .

Negri.

De una ? nu mai multe ?

Alecsandri.

Acēsta me iubește așă, pe nevēdute . . .

Negri.

Ce ȃici ? pe nevēdute ?

Alecsandri.

Citind a mele stihuri,
S'a amarat de mine . . . Privește, aste plicuri
Rēvașe-s dela dēnsa . . .

Negri.

Și ea nu te cunōșce ?

Alecsandri.

Cum n'o cunosc pe dēnsa . . . Matilda se numește.

Negri.

Matilda, tip romantic dela *Madam Cotin*,
Ce 'n pepturi de Romānce au pus foc și suspin.

Alecsandri.

Matilda. — Cine este ? O fi 6re frumosă ?
E tinēră ? e brună ? e blondă ? voluptōsă ?
Nu șciu, dar ian ascultă cuvēntul ei focos
Și-mi spune, Negre dragă, de-am scris eu vers frumos
Ca graiul ei ? (*Citind.*) » Poete, al teu suflet e mare
» *Și in genunchi adese, la sfințele-ți allare,*
» *Te-admir, dusă pe gānduri, și 'n visu-mi tu apari,*
» *Cu fruntea cununată de frunđe de stejar . . .*
» *Și ȃi și n6pte doru-mi spre tine meru sb6ră*
» *Și te doresc ca cerbul a muntelui isv6ră*
» *Și-aș da intrēga v6cēta, un cias ca să trăesc*
» *Sub ochii tei in flacări, spunēnd că te iubesc.* »

Negri.

Ce grai plin de vāpaie ! O fi dragă Vasile,
Dia Burdujeni vr'o musă, cu invecchite ȃile . . .

Alecsandri.

Ca *Musa* lui *Costache Negruți* . . . O ! nu, o vēd
Prē tinēră, frumosă . . .

Negri.

Ilusii eu le cred.

Scena III.

Aceiași, Sfîrlēză, (aducēnd o scris6re pe un taler.)

Sfîrlēză.

Un om sosit cālare adus-a o scris6re.

(*O dă și ese.*)

Alecsandri.

De unde ? (*Vēdēnd scris6rea*) Dela dēnsa, a mea ad-
mirăt6re. (*Se sc6lă.*)

Negri.

Ce spui ?

Alecsandri.

Intocmai. (*Dānd scris6rea lui Negri.*)

Haide, tu ēnsuți s'o citești,

Chiar dēcă 'n gelozie ar fi să te-otrăvești ! . .

Ai scris tu *Baba Cl6nța*, și cl6nțele, imi pare,

N'avură pentru tine nici dor, nici admirare . . .

Dar care *Nină blondă*, ori brună, n'ar voi

Cu mine in gondolă la *Lido* a porni ? . .

Negri.

Așă e ȃeu . . . (*Citește.*) » Poete, iubit inimci mele,

» *Lucēfēr cel mai māndru prin ale țerei stele,*

» *Eu te doresc atāta, cāt nu mai pot trāt,*

» *De tine depărtatā . . . La tine voi veni.*

(*Vorbit.*) Alei ! se 'ncurcă trēba ! . . ȃi vine b6la 'n
casă !

(*Citind*) » *Bărbat, copil lāsă-voi.* » (*Vorbit.*) Poștim trēbă
frumosă !

Alecsandri.

Bărbat, mai trece-merge, copil ? cu c6dă-i stea !

Negri.

(*Citind.*) » *Cărtēscă lumea 'ntrēgă . . . cu tine-mi rīd de eu.* »

Alecsandri.

Da, numai de se p6te, aș vrē intēi pe tine
Să te zăresc coc6nă, să șciu de ești de mine . . .

Negri.

(*Care a citit incet.*) Ce vēd ? ! Auȃi Vasile, ce fericit
imi ești !

Lāsānd bărbat și casă, ea aȃi este 'n *Mircești* !

Alecsandri.

Ce ȃici, *Costache* dragă ? Matilda, ȃeu, sosește ?

(*Ia iute scris6rea din māna lui Negri.*)

Scena IV.

Aceiași, Sfîrlēză, apoi Garabet Agop.

Sfîrlēză. (Afară.)

Mai stāi, mai stāi, coc6ne, să 'ntreb de te primește . . .

(*Intrānd, cātră Alecsandri.*)

Boerule, venit-a un domn . . .

Alecsandri.

Cum se numește?

Sfîrléză.

Păi dec, pe nume nu-i știu... *Armén* e după nas...

Alecsandri.

Pe nume, bre!.. Nu nasul întrebă-i...

Agop. (Intrând.)

De un cias
Aștept să intru 'n casă... Sînt Garabet Agop,
Un negustor de grâne. Matilda-mi e soție...

Negri. (Cătră Alecsandri.)

Hait! ițele se 'ncurcă...

Alecsandri. (Cătră Negri.)

Acu-i, acú, la hop...

Agop.

Agop, așîș aprópe d'aici avem moșie...
Lângă Mircești, o poștă departe, așîș de-o fi...

Alecsandri.

Pré bine, dela mine cam ce-ai puté dori?

Agop.

Așîș ți-oi spune 'ndată, c'așîș venii de asta...
Să-mi lași in pace casa... Mi-ai nebunit nevêsta.

Alecsandri.

Cum? eu? Așîș îmi spune... Vre-odată m'ai vêđut,
Pe la Agopi prin casă? ți sînt eu cunoscut?

Agop.

Nu mie, ci Matildei...

Alecsandri.

Dar eu n'am norocire

A o cunóșce, nene...

Agop.

Êști ghermesit subțire...

Așîș Matilda știe ce-ai scris, tot, pe de rost...
De când stihuri citeșce, ea me gâseșce prost...
La dumniata tot scrie, de casă nu grigeșce,
Cu ochii tot la stele, la lună... băigueșce
Tot vorbe intr'aiurea, cu ține, frunđe verđi,
E vai ș-amar de mine, averea o să-mi perđ!
Găini, curcani cu sute, pier in găinărie,
De fóme, ne'ngrigite... Cămara-i e pustie,
Nici de dulceți nu cată, nici arę vr'un habar
De am la mésză pâne și-un taler și-un pahar,
Așîș tótu se 'strică, așîș risipă 'n tóte
De când capul Matildei întors-ai...

Negri.

Bine, frate

Agop, dar ce-i de vină boerul din Mircești
La tóte alea câte amar te jeluești?

Alecsandri.

Dar bine, bre vecine, — că ȓici că-mi ești vecin, —
De vină nu-s, me crede, de loc la al teu chin...
E tiněra Matilda?

Agop. (Naivemente.)

E tiněră, frumóșă...

Alecsandri. (Cătră Negri.)

Auđi tu? De minune!

Agop.

O carte veninóșă

»Doine și lacrimióre.« (*Scóte cartea din bozunar.*)

Erá ánger din cer

Și casa-mi erá casă, puteam or ce să-i cer
Și ascultá ca óia, pân' nu-i veni la mână
Aceste bazaconii...

Negri. (Cătră Alecsandri riđénd.)

Îți vine indēmână

S'ascuți la complimente? (*Tare cătră Agop.*) Cocóne
Garabet,

De ce te legi de-o carte? ori e vr'un marafet

Isteț al dtale? Femeia e smintită

Din nașcere; sprețară, ori fórté mult cinstită,
Femeia nu aștéptá cu versuri s'o smintești...

Bolnavă e la suflet; de vrei s'o lecuiești,

Să-i spui a ta iubire, cu foc și 'nsuflețire

Și nu să-i ȓici: »Nevêstă n'am vreme de iubire!«

Ea mătură prin casă, mălai dá la găini,
Și rufele mai spélá, dá ósele la câni...

Tu cređi că al ei suflet simțirea-și potoleșce

Fácénd dulceți și vutce? Dar ancă cât greșeșce

Bărbatul cu femeie mai juná decăt el!...

Bêtráne, uită-ți anii, prefă-te tinere!

De vrei să-ți ȓii nevêsta. Lacom de desmierdare

E sufletul femeii; ea vré o alintare...

Robeșce-ți tu femeia cu al iubirei grai

Ș-atunci ea-ți face casa ferice ca un rai...

Nu! nu fuge, me crede, de muncá injosită

Nici o femeie, care se simte fericită...

Te du, Agop, acasă și lâng' al teu odor

Invêță-te a-i spune o șóptă de amor,

Te-aședă cu blăndețe, ia cartea ce citeșce,

Că ea o înțelege și graiul ei grăeșce

Și plimbă-mi-ți o clipă mână pe tēmpla ei

Și ea va face 'ndată or ce și cum tu vrei.

Agop.

Așîș ȓeu cređi?

Negri.

Incércă, rețeta-mi este bună,

Incerc-o și poșteșce aice peste-o lună.

Agop. (Reamintindu-și reu vorbele lui Negri.)

Să-ți faci róbă femeia... bre, șópte, bre amor...

Așîș me duc acasă...

Alecsandri. (Riđénd.)

Și noi avem onor!

Agop. (Continuă.)

Să-i iau cartea! la dracu!.. să 'ntorc mereu la file,
Să bag mână prin códe!.. așîș ce grele ȓile! (*Ese.*)

Negri. (Insoțindu-l la ușe.)

Să nu-ți bagi mână 'n códe, ci s'o desmerđi plăcut...
Rețeta mea-i descântec de vrajă, de făcut.

(Va urmá.)

V. A. Urechiă.

CUGETĂRI.

Ca să nu fii lovit, depărtéză-te de acela care se
apropie pré mult de tine.

*

Fiecare clipă de mulțumire e impletită într'un
anț de țepe.

Cornelia Emilian.

D u d e.



Cöpte-s dudu, surată?

— Crude, tată.

— Tată ție? tată eu?

— Tată, ȕeu,

Că sântem in maiu pe veră,

Reu nu-ți pară,

Și p'acas' la dumneata

Ninge 'ntr'una, ȕeu așa.

— De! o fi ningënd, surată,

Nu ȕic ba,

Dar am vacă nefätată,

Șapte alte cu viȕei,

Oi o sută și cu miei...

Pân' am strîns, pân' le-am făcut,

M'a cam nins, am cam slätut,

Dar cum nu m'a troenit,

Sünt flăcău... bun de iubit.

— Elei, bade

Se și cade.

— Cöpte-s dudu, fetică?

— Da, bädică,

Cöpte, șcii, și numa bune

Să le poți in gură pune!

Bolintin, maiu 1890.

Radulescu-Niger.

Resplata sfintei sâmbete.

— Basm. —



A fost odată un om vîrstnic, care eră insurat d'al doilea, și äst om avea doue fete: una dela nevêsta dintêiu, er alta dela a doua.

Nevêstă-sa d'al doilea eră o urită, să ferescă

Dȕeu — veȕi cum orbeșce el romănu la bêtâneȕe — și rea!.. și mai ca muma pădurii. Ne-cazu ei pe fata moșului dela nevêsta dintêiu. Ce se făcea reu, ce se strică prin casă, Iléna a stricat; dar de se făcea ceva bun, apoi sâriä cu gura că fata ei făcuse. Pe biéta fatä a bärbatului o purtä trențärsösa de-ȕi erä mai mare mila s'o veȕi, er p'a ei o 'npo-poȕonä ca p'o coȕofanä, dar de géba, că tot slutä erä, sä-i fi pus aurärü. Iléna curätä prin casä, mai lipiä, mai spoiä, er fata ei petrecea pe la horä și prin câte locuri töte.

Intr'o ȕi, plecä cu fiia-sa la horä și läsä acasä pe Iléna, ȕicëndu-i, sä ia lanä sä törcä și s'o depene pe ghem. Fata se supuse, dar cum se făcü ghemu niȕel mai mare, fi alunecä printre degete și cädü jos. Cum cädü jos, ätät i-a fost, că 'ncepü a se rostogoli și rostogoleșce-te, rostogoleșce-te, eși afarä din casä; tata dupä el, cä-i erä sä nu vie mä-sa a vitrigä și sä nu veȕä ghemu; și tot ȕinëndu-se dupä el, ha-ha sä pue mäna, se depärtä de casä fär' a prinde de veste și se pomeni in faȕa unei case in care inträ și ghemu. Cum veȕü cä a intrat ghemu acolo, inträ și ea, cu gänd sä röge pe stäpänä casii sä il dea.

Pase-mi-te ale erau casele Sfintei Sâmbete. Sfânta cum o veȕü, o intrebä ce cautä, er fata i-a respuns cä un ghem cautä.

— E, las' cä l-äi găsi, ȕise sfânta, ia spune-mi acum de unde ești și cum și ce fel?

Fata-i spuse plängënd cum fi stä norocu 'mpo-trivä, cum o bâtea mä-sa a vitregä și cum träiä de reu. Sfânta dec' auȕi așa o mängäe, și-i ȕise sä re-

mäe acolo și fata a prins bucuros. Atunci a invêtat-o sfânta ce are de făcut, și, fiind cä a doua ȕi erä ȕiua ei, ädicä sâmbätä, dënse se va duce la bisericä, er fata avea sä remäe acasä fiind cä trebuiau sä vie fel de fel de lighiöne și sä nu se spërie, cä nu-i vor face nimic, numa sä le ia pe câte una-una și sä le scalde frumos lärä sä se supere.

A doua ȕi dis de diminêtä, plecä sfânta și fata remase singurä acasä, puse o cädare mare cu apă la foc, și écä și lighiönile incepurä a veni.

Fata se cam spëriä când le veȕü, cä de! femeie erä, și lighiönile urlau și căscau niște guri de te luä gröza, dar se ȕinü, și le luä una câte una și le scaldä frumos in apă incropitä, și când veni sfânta dela bisericä, fi eșirä töte lighiönile inainte și-i mulȕumirä cä a bätat așa slujnicä bunä.

Intr'o ȕi, o pune sfânta sä-i cate 'n cap și pe când fi cäutä, étä cä picä din ochii fetii o lacrimä caldä.

— Da ce-ai, fata mea? o intrebä sfânta.

— Mi s'a făcut dor d'acasä, respunse fata oftând.

— Atunci, sä te duci, dar intêiu sä te cobori in pivniță, și sä-ȕi alegi d'acolo o ladä care ȕi s'o päré ȕie mai uritä, și lada aia sä n'o deschidü pänä nu te-i märitä.

Fata făcü așa, särutä mäna sfintei plängënd și plecä.

Când ajunse acasä, mai trecü ce mai trecü și o cerü un flăcău de nevêstä. Se 'nvoirä, și dupä nuntä, deschise lada dela sfânta sâmbätä. Când s'o deschidä, ce sä veȕi! unde ese colo o träsurä cu niște telegari de mäncäu jeratic, er pe fundul läȕii bogätie mare!

Fata babii cum veȕü așa, fuga sä depene și ea lanä pe ghem și de s'o duce ghemul sä-i dea și ei sfânta așa bogätii.

Cum se gändi, așa făcü, și, drept, ghemul scäpä jos și cum scäpä p'aici fi fu drumul, și iute!.. debabiä se ȕinea fata dupä el alergänd cät o ȕineau piciorele.

Ajunse și ea la sfânta, și tot așa se bägä slujnicä, er când a fost intr'o sâmbätä sä scalde lighiönile, ea nu le-a luat frumos ca Iléna sä le frece de jeg, sä le pieptene frumos, ci le-a pus pe töte in älbii și a turnat apa fiértä pe ele, de au făcut lighiönile o gurä nevoe mare, când s'a intors sfânta dela bisericä. Sfânta decä veȕü așa, o goni, și-i ȕise sä-și alégä o ladä din pivniță care-i va fi simbria ei pe ce-a slugit.

Fata babii când s'a veȕüt in pivniță, fuga la o ladä mare și 'mpodobitä frumos cu flori și poleieli.

Când sä plece, sfânta fi spuse sä se ducä acasä și sä se inchiȕä cu mä-sa intr'o odaie, er dupä ce s'or inchide sä deschidä lada.

Se duse fata acasä, chemä pe mä-sa, se inchiserä amëndoue intr'o odaie și deschiserä lada. Dar vai de ele! ce-au veȕüt, când au deschis-o? Se pomenirä cä 'ncepe a eși tot felul de lighioni urite și spurcate și cät clipeșci, n'avurä ce-alege din mamä și din fatä.

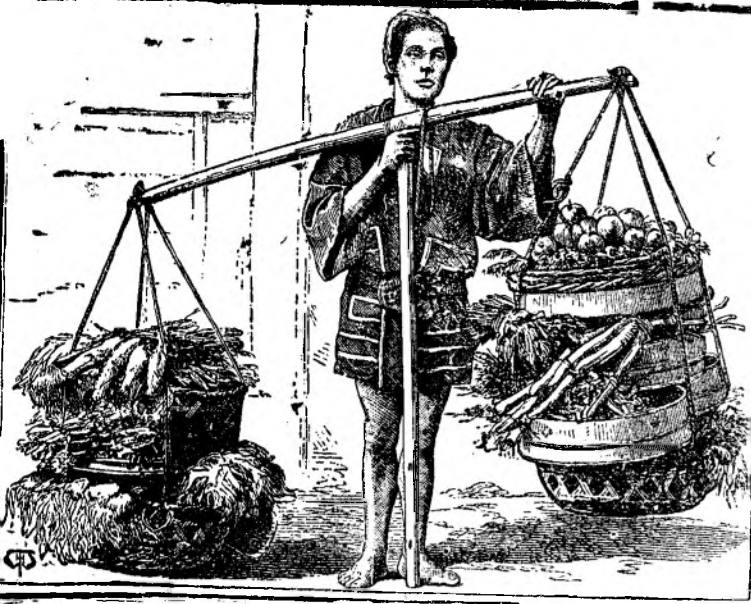
Er Iléna träi cu bärbatu seu in belșug, cä romănu când e bländ la inimä, și Dȕeu il äjutä.

Povestit de Iön Georgescu din com. Boȕești, judeȕul Dämboviȕa.

Dumitru Stăncescu.

Ori-ce ființă iubitä care nu se găseșce fericitä, pare ingrätä.

Calomnia este ca o monedä falsä; mulȕi ömeni ü voit s'o fabrica, cäcä sä ärcule!



JAPONEZII ACASĂ.

Carol VII
LA MARI SEI SUPUȘI.

— Dramă în 5 acte, de Ales. Dumas. —

(Urmare.)

Scena II.

Aceiași, Agnès.

Agnès. (Apropiindu-se de rege.) Adio, sire.

Regele. Unde te duci tu, Agnès?

Agnès. Plec.

Regele. Și tu?..

Agnès. Stăpâne, mi s'a preșis din copilărie onorea... și câtăva vreme chiar am păstrat speranța... că voi fi iubită de însuș regele Franței. Ascultând numai avântul inimei mele, eu am creșut până acum că voi erați regele; dar Bedford ve despóie și de titlu și de drepturi; și de óre-ce, fără nici o luptă Altea Vóstră se lasă invins, Bedford este singurul rege al Franței, și éta-me gata a plecá la Bedford.

Regele. A! așa e vorba?.. Apropie-te, conte; ai tu vr'un cal de resboi pe care un rege să se pótá urcă?

Contele. Am pe cel al tatălui meu.

Regele. Dă ordin să-l aducá îndată!

Contele. (Pagilor.) Impliniți voința regelui!

Regele. Mulțamesc! — Ai tu în castelul teu vr'o armură potrivită pe trupul meu și pe care un rege s'o pótá purtá într'o ții de bătălie?

Contele. (Arătându-i troteele.) Priviți, sire.

Regele. Bine; cea mai tare va fi pentru mine. Acum voi să aflu reușita însărcinării vóstre? povestiți-mi totul.

Contele. Sire, am vėđut pe Jean al VI-lea...

Regele. Ș-apoi?.. vorbeșce...

Contele. El mi-a făgăduit că va rupe tratatul ce l'a făcut cu dușmanii vóstri, și va semná cu voi, fie pentru pace ori resboiu, un act de unire, și că va trimete pe fratele seu în tabăra francesă împreună cu o mie de lancieri; éta ce ve póte da el.

Regele. Bine. — Și ce voeșce în schimb?

Contele. Cere sabia de conetabil ce a picat din brațul lui Boukent, la Cravant, pentru Birhemont fratele seu.

Regele. Atâta numai?

Contele. Da, sire.

Regele. O va primi, conte, din chiar mâna ta... Să pleci mâni și să-i duci cuvântul meu regal că, din parte-mi, cel puțin, unirea va fi sinceră. Să se ducá la Poitiers; acolo ne vom întelni amėndoi.

Contele. Sire, voi plecá.

Regele. Dunois, dă-mi o sabie! (Contele îi dă o sabie; regele o examinează.) Conte, trebuie, pentru o mână de rege, o sabie mai vėnjósă decât acesta; asta ușor s'ar puté rupe la cele dintėi loviri ce-ar da brațul meu (Contele îi dă alta.) Bine. Lancea mea dați-o să mi-o ducá Sarazinul... Și acum tăcere! Am creșut până aci, că, prin tratate secrete, voi face pe Bedford să incheie o pace onorabilă: mijlocul acesta ve pare inse pré incet, și pré de rėnd. Resboiu, voiți voi?

Toți. (Aruncându-se asupra armelor.) Da, resboiu, resboiu!..

Regele. Urmăți-me dar, fiți-mi în ajutor prin o nouă sfortare, și veți ave doritul resboiu, — dar! un resboiu de mórte... Am tras sabia mea după cel din urmă frances și ea va reintrá cea din urmă în tēcá... Voiți voi să ve fiu căpitan? atunci éta legile mele: Franța lui Filip August și a lui Valois, nu este a mea: imi trebuie cea a lui Carol-magnus după cum erá atunci când uriașul, ca stăpán suve-

ran, atingea cu o mână Oceanul și cu alta Rinul. Deci, seniori, voința mea catá să fie a vóstră, căci această Franța e a mea; nu cunosc eu o alta.

d'Orleans. Sire, îți ascultăm poruncile în genunchi!

Regele. Deacum, un singur strigăt să ésă din gurile nóstre! și vom vedé cine din noi îl va căștigá mai tare în mijlocul focului: «Lupta pe viėtá și pe mórte!»

Toți. Luptá pe viėtá și pe mórte!

Regele. Ei! Agnès, spune acum cine este regele?... Eu séu Bedford?... haideti, șoimarii mei, la vėnat... Uрмаți-me. (Ese. Toți îl urmėză.)

Contele. (Lui d'Orleans.) Nu-l părăsi, și intreține flacára acestei avėnturări neășeptate... (Cătrá Agnès.) Onóre voue, dómná.

Agnès. Conte, onóre lui Dđeu singur care-mi deschise acest drum! (Es împreună.)

Baltazar. (Singur un moment.) Haide de! ađi ni s'a cam schimbat soiul vėnatului! (Vra să ésă.)

Scena III.

Baltazar, Bérengėra, ridicând perdėua.

Bérengėra. Șoimarule!

Baltazar. Nobilá dómná!..

Bérengėra. Șcii tu dēcá contele va plecá la bătăie împreună cu regele?... N'am auđit tocmai bine din odaia de alături. Voi să șcii chiar acum dēcá plecá și el?

Baltazar. Totuș, ei vorbiau tare...

Bérengėra. Dar plecá el? plecá?... Oh! pe sufletul teu respunde-mi! plecá acum îndat'?

Baltazar. Nu, dómná, remăne în nóptea asta aici, și va plecá abia mâni.

Bérengėra. (Dându-i o pungă.) Îți mulțumesc.

Baltazar. (Eșind.) Dđeu să ve binecuvinteze mâna!

Bérengėra. (Singură.) Oh! simt cum tot sângele meu se isbeșce în inima-mi!.. me 'nnăduș între zidurile aceste ca într'un mormėnt!.. (Picând într'un fotel.) Cređusem că va plecá... Oh! cât sufėr!.. mi se pare că apėsă doue mâni de fier... (Ridicându-se deodată.) Ó Dómne! ajutáme: éta-l!

Scena IV.

Bérengėra, Contele de Savoisy.

Contele. (Mirat.) Bérengėra!..

Bérengėra. Ce? m'am instrăinat eu pentru tine atât de mult, așa deodată, încat te miri că me mai veđi?... Dēcá este așa, atunci, dle, ertă-me; dar cređusem... Póte că m'am înșelat... (Contele face o mișcare de nerăbdare.) Fii bun și-mi spune dēcá trebuie să mai vorbesc ori să tac...

Contele. Vorbeșce!

Bérengėra. Cređusem dar, dișei, că mai 'nainté de a-mi ingropá țilele într'un mormėnt viețuitor, de a îngădui să se sdobėscá pentru totdėuna o legătură binecuvėntată de Dđeu, sfințită de biserică, eu trebuim, când s'a revėrsat asupra-mi această desonóre, să vin înainte-ți și să te 'ntreb: Ce ț-am făcut ca să me lovești cu atâta cruđime, și pentru care priciná necunoscutá minței mele?

Contele. Bérengėro, cel ce te-ar puté bănuí cu o singură și cât de micá greșelá, l'aș face să-mi plătescá scump îndrăznėla lui; cea mai credincióasă și mai nevinovată femeie din lume ar puté încă să te ieie drept model! — Dar, un om inlănțuit de rangul cărui aparține are datorii cu mult mai mari decât ție în l'apuești; și, de și aceste datorii sânt adesea necunoscute desinguiiri, când suná ciasul, trebuie să

le indeplinesc. Astăzi, onórea Franției, și onórea rasei mele, cer améndouă ca. într'o ȃi, să am un fiu care să me înlocuască, care să lupte pentru susținerea patriei și a renumelui familiei mele! Étă totul!

Bérenghera Da, o știu; inse. Carol, cređi tu că în fundul inimei mele numai orgoliul îmi vorbește? Oh nu! nu! mai mult decât el îmi vorbește iubirea, tot atât de puternică ađi, precum fu și în ȃiua întei în care am respuns *da*, când scumpa ta voce mi-a ȃis: «Me primești tu de bărbat, Bérenghere? — Și eu te iubesc încă . . .

Contele. Voiesc să am, cu prețul unei crime chiar, un copil, ori cum ar fi el, care să moștenescă numele meu, pentru ca acest nume să nu piără odată cu mine.

Bérenghera. Ascultă: De multe ori Dđeu voește să încerce inimele nóstre; și când aceste inimi reușesc a eși învingătoare din acea încercare, îndurarea cerescă nu întârđie a se arată, și ceea ce multă vreme ne-a fost oprit, într'o ȃi ni se învoește. Mai așteptă încă puțin înainte de a me îndepărtă de tine; așteptă și Dđeu se va îndurá de mine.

Contele. Să aștept în mijlocul întemplerilor unui resboiu de mórte? . . me va așteptă ore mórtea cu lovitura ei?

Bérenghera. Mórtea? . . Oh scumpul meu! . . me voi rugá atât de mult, încât ángerul cel bun va înlăturá dela tine ori ce lovituri . . .

Contele. În numele cerului . . . readună-ți mințile împrăsciate . . .

Bérenghera. Nu te învoești dar . . .

Contele. Cu neputință.

Bérenghera. Și pentru ce?

Contele. Ț-am spus-o.

Bérenghera. Și nu te gândești ore nici cum la urmări? . . Me isgonești dar pe mine pentru a-ți luá o altă sotie. Nu-i așa? nu-i așa? — Ei bine, sunt gelóasă! Și, când până la altarul lângă care me voi rugá, va resbate vuetul mortal că o alta e femeia ta . . . tremur . . . oh! că voi amestecá blăsteme crude în rugăciunea mea . . . și, în desnădăjduirea-mi voi cere mânia cerului asupra mea, asupra ei, și póte și asupra ta!

Contele. Dđeu va face după voința-i.

Bérenghera. Uite-me, la genunchii tei, plâng și me umilesc, Carol, ertă-me! oh! nu-ți întórce privirea dela mine! értă-me Carol! . .

Contele. (Luând-o în brațe.) Ridică-te! e pré tardíu.

Bérenghera. Am voit mai întei prin rugăciune să storc milă din inima-ți de piétră; ai vėđut cum culmea durerei mele a sbucnit în lacrimi; m'am aruncat la genunchii-ți, cu fruntea aprópe de pământ . . . Ce mai voești încă? Mai e vre un mijloc ore? vorbește! dar vorbește odată, decă mai cređi în Cristos. Trebuie să respunđi ceva unei asemenea sėrmame femei; n'o lăsá cu mórtea în suflet; mângăie-o, plângi cu ȃensa . . . ȃi-i un cuvėnț de iubire macar . . . unul singur! — Oh! fii dar blăstėmat!

Contele. (Sună.) (Un serv apare.) Să vie preotul.

Bérenghera. (Intrând în odaia ei.) Adio! mánile tale scormolesc mormėntul meu, — rógă-te lui Dđeu inse ca să cad numai eu singurá într'ėnsul!

Scena V.

Contele, apoi *Yaqoub* și *Preotul*.

Contele. Bine. — Fii gata să pleci peste un moment când preotul te va chemá. Îmi place să lupt mai bine cu ura decât cu iubirea ta . . . (Vėđėnd pe *Yaqoub*.) Dar tu? pentru ce te-ai întors . . .

Yaqoub. De ore-ce am fost ȃrduit precum se

ȃrduese un cáne, ca un cáne mi-am rupt lanțugul, și me 'ntorc la casa vechiului stăpán . . . Dar astăzi cánele slugește de pildă stăpánului, pentru că stăpánul este un nerecunoscător, și cánele rămâne credincios. (Îș reie locul obicinuit.)

Contele. Decă-ți place mai bine, n'ai decât să rămăi aici. (Cătră preotul ce intră.) Bine ai venit pré sfinte! Bérenghera se gátește de plecare. (*Yaqoub* ascultă cu atenție) La ori ce mánăstire va voi ea să se ducă, tu vei urmă-o. Vei plăti, în numele meu, stariței, o zestre mai mare decât i-ar puté aduce o reigină, ș-apoi te vei înturná aici; căci în astă séră aștept pe Isabela și mání va trebui să plec . . . timpul meu e fórte scurt . . . deci grăbește-te părinte.

Yaqoub. Alah! (Se ridică.) Stăpáne . . .

Contele. Ce mai e?

Yaqoub. Eri diminėtá voiesi să-mi redai un bun, pe care numai Dđeu singur are dreptul să ni-l ieie, libertatea: mai vrei ore acum să mi-o dai? Socotisem reu prețul acestei comori când am respins-o . . .

Contele. Ceea ce ȃ-am dat eri, datu-ți e și ađi. (Îa un pergament de pe mėsă, scrie câteva cuvinte, pune pecetea, apoi îl dá lui *Yaqoub*.) Mergi cu bine.

Yaqoub. Mulțămesc. (Contele ese. Preotul se duce și bate la ușa Bérengherei; o femeie voalată ese îmbrăcată întocmai ca Bérenghera.)

Preotul. Vino, fiica mea, și vei da drumul lacrimilor tale la picióarele lui Cristos . . . El singur te mai póte mângăia. (Se depărtėză împreună cu ea)

Yaqoub. (Urmând-o cu ochii.) Adio, ánger, ce te-ai scoborít din bolta vecinicieii pentru a-mi recori fruntea atingėnd-o cu aripa ta . . . Te urci negreșit îndată la locul fericiților . . . Mahomet te chiamá . . .

(Va urmă.)

N. A. Bogdan.

Doine și hore.

— Din părțile Vașcoului. —

IV.

Dungu-i drumul Dunărei,
Da-i mai lung dorul mândrei;
Drumul Dunărei se gatá,
Dorul mândrei nici o latá.

V.

Rele-s maică frigurile,
Da-s mai rele dragostile,
Că de friguri zaci în pat,
De dragosti fugi ca turbat;
Dragostile reu le strică,
Frigurile te beșică.

VI.

De-aș trăi cât aș trăi,
Fatá mare n'aș iubi,
Fata mare se măritá,
Io rămán fără iubitá.

VII.

Suflá vėntul rece, rece,
Dorul mândrei nu-m mai trece,
Suflá vėntul tare, tare,
Dorul mândrei-i de tot mare.

VIII.

Mărióră, Mărióră,
Dorul teu me bagá 'n bóli,
Dorul teu m'a omorít,
Dorul teu m'a lecut.

Vasile Sala.



1848*

Desvoltarea sentimentului național la studenții români din Cluș, societatea lor de lectură, inmormântarea juristului Iuliu Mihali, și foia acelor „Diorile.”

Anul acesta e anul revoluțiilor, care a sgu-duit statele europene din temelile lor; anul insule-țirii, și al renașterii, care a schimbat fața bătrânei Europe, făcând epocă în viața nămurilor, și care tocmai pentru aceea cu drept cuvânt se poate numi: anul epocal!

Asuprite și impilate de vécuri, popóarele Euro-peii se sculară unul câte unul, luară armele în mână, și zdrobind jugul cel apăsător, își eluțară vitejește libertățile și drepturile omenesci, nesocotite și căl-cate în picioare fără milă de cătră cei puternici.

Ca un fulger se lăți focul peste Europa, dela apus începând. Da, dela apus începând; căci de acolo de astă-dată a resărit sórele dreptății cu întreita de-visă în frunte: libertate, egalitate, frățietate! — isvo-rul fericirii nemului omenesc pe pământ. Și cei-ce au avut în sine putere de viață, însuflețindu-se de spiritul vivificător al luminii cunoșcinței, se deștep-tară și-și croiră altă sórte.

Românii încă n'au remas înderțul altora. Au-dind glasul timpului, ca prin minne se deșteptară și ei, prinseră armele în mână și ei, se luptară bărbă-teșce și ei, isbutind în fine a scutură jugul ce le apăsă grumazii de secolii spre nimicirea lor.

Erau puțini la numer Românii la început, numai o mână de bărbați inteligenți, și și aceștia mai toți tineri, fără experiență, »fără rutină parlamentară și diplomatică« cum dice fericitul Papú Ilarian, unul din fruntașii mișcărilor naționale române din anul acesta.¹ Dară și celor mai bătrâni dintre ei, vre-o câțiva numai, încă le lipsia mai la toți această rutină, fiind pe atunci Românii escluși dela esercierea drepturilor politice și parlamentare, și prin urmare cu totul lipsiți de ori-ce școlă practică de felul acesta. Și cu tóte aceste, trebuie să mărturisim și ađi, e tot șciură nimeri calea cea mai dréptă și mai corespon-dătoare intereselor lor: luptând, pentru tron și pa-trie, pentru existența și drepturile lor politice naționale. Și astfel fiind, Dumnezeuul părinților noștri, care le luminase mințile și le oțelise puterile, le ajută de în sfârșit, de și cu mari jertfe și vėrsare de sânge, își putură schimbă și ei sórtea lor nesurpotabilă de mai nainte cu alta mai bună și mai mult promițetóre. Dic așa, pentru că nu pot dice altmintrelea, transportându-me în impregiurările aceluși timp, de și bine șciú, că starea noastră de ađi încă e destul de apăsătoare și impotrivitóre desvoltării noastre naționale. Să nu uităm inse, că ce au stricat vécuri, nu pot îndreptă dílele și anii, mai ales că și noi ęșnime, în mare măsură, încă purtăm vina suferințelor și greutăților ce ne apăsă. Va veni inse timpul, despre aceea să fim incredințați, când va trebui să fim egal îndreptățiți, decă vom fi ómeni cu capul și inima la loc și vom șci trage conclusiuni logice din pățaniile trecutului.

Cele dintei porniri în direcțiunea politică, inceputul mișcărilor politice naționale la noi, în acest an epocal le-a făcut, ceea ce cu mândrie națională tre-

bue să constatăm, tinerimea română studiosă pe la diferitele institute din țeră, și cu deosebire, ca ini-țiatori, așa numiții canceliști séu practicanți dela tabla regescă din Mureș-Oșorheiu, și aceștia sprigi-niți de niște bărbați inteligenți și buni naționaliști, cum eră renumitul Aron Pumnul, profesor în Blaș, mai târziu în Bucovina, ca deșteptător al fraților de acolo, apoi Florian Micheș advocat în Cluș, arestat din partea Maghiarilor, Ioan Butean, advocat în Abrud, mai târziu prins, arestat și executat la mórte din partea insurgenților, și de alții în alte părți ale țerii.

Nu se póte trage la indoielă, că sentimentul na-țional la Români, în timpul indicat, eră încă numai în fașe; că el nu mult înainte de anul 1848 începuse a se desvoltă, mai mult numai sporadic, între Ro-mâni, centrele principale fiind Blașul, Sibíul și Bra-șovul, cel din urmă mai vėtos dela infiintarea »Foi Duminecii« și cu deosebire a »Gazetei de Transil-vania«, cum se numia atunci. Pe la anii 1843—1846, pe când scriitorul acestora studiá la liceul din Cluș, se aflau încă mulți între studenții români de acolo, care nu șciiau nici măcar ceti și scrie româneșce, ba chiar și de aceea, care nici nu vėduseră vre-odată carte româneșcă în ochi. Unii dintre ei, mai ales cei de prin părțile mai indepărtate ale Ardealului, de prin Solnóce și Chior séu Cetatea-de-pétră, chiar și între sine vorbiau mai mult ungureșce. A fost o norocire, se póte dice, pentru românism, că între studenții ro-mâni din Cluș, al căror număr de altmintrelea cam pe la 1840 și următorii ani începuse a creșce în mod considerabil, se aflau și niște tineri din Brașov, lii de neguțatori, Constantin Sécăreanu și Constantin G. Ioan, cu stare și creșcere mai bună dela părinți, cu poziție ceva mai distinsă decăt alții, căci aceștia, fiind buni români de acasă, dându-le mână de a jucá un rol mai independent, după poziția lor socială, ín-cheiand legături de colegialitate cu studenți maghiari și germani de asemenea séu și mai bună condițiune, avėnd în acest chip intrare și în cercuri familiare mai de valóre ale societății clujene și în fine, ceea ce e și mai mult, vorbindu-și ei pretutindenea limba lor maternă fără șfielă, ba încă cu órecare fală națio-nală, incuragiară și pe ceialalți Români mai sficioși și mai retrași din cauza sărăciei, accelerând astfel lățirea spiritului național din ce în ce tot mai mult între studenții români din Cluș.

Estmod desvoltarea națională luând dimensiuni tot mai mari, să nu ne mirăm în sfērșit, decă în pe-riodul indicat, periodul de aur al studenților români din Cluș, atăt ce priveșce numărul, cât și cvalifica-țiunea lor, — zelul cel invăpăiat național îi conduse până la ideea, de a infiintá chiar o societate de lec-tură (póte cea dinteu societate de lectură în intrégă románimea) și o foie periodică, manuscrisă, numită: »Aurora séu Diorile« (póte éráș cea dinteu foie de felul acesta între Români) sub redacțiunea zelosului naționalist Alesandru Papiu Ilarian (cunoscut pe atunci sub numele de Alesandru Pop) și a celui ce scrie aceste. Dintre membrii societății, care erau toți stu-denți, filosofi și juriști, imi aduc aminte de următorii: Avram Iancu, mai târziu eroul munților, Alesandru Pop (Papiu), Petru Roșca, Ioan Pinciu, Amos și Ale-sandru Tordășan, frații Hodoșiu, Bucur Găitan, Ho-sescii, Buteneșcii, I. Balomir, I. Raț, G. Man, Simeon Pop (Moldovan), Mateiu Pop (Grideanu), Dionisiu To-bias, Constantin Panțu, Ioan Oros (Rusu), Petru Brote, Georgiu Roman, Nicolae Vlad, Cárpenășanu, Casian (Kásay), Cacovan, Armatu, Ieremia Verzea, Radu Popea, Ioan Axente, I. Moga, Zaharia Moga, Iuliu Mi-hali, Simonis, scriitorul acestora și alții, sub presidiul lui Alesandru Bohățel, astăzi căpitan-suprem în pen-siune. Amicul Nicolae Ionescu, fost ministru, actual

* Din »Memorialul arhiepiscopului și metropolitului An-dreiu baron de Șaguna.« de Nicolae Popea.

¹ »Istoria Románilor« etc de Papiu Ilarian. T. II. p. 261.

membru al Academiei române și deputat în camera României, care în trecerea sa către Paris spre completarea studiilor, plin de entuziasm pentru cele ce pe neașteptate le aflase la studenții români din Cluș în această direcțiune, petrecând mai multe zile cu ei împreună, încă își va aduce aminte de cele ce se semnară mai sus (1846.)

Membrii acestei societăți țineau dese conferințe literare, formându-și și bibliotecă; ei se îmbărbătau unii pe alții în cele naționale și se instruau mai ales cei ce nu știeau ceti și scrie românește, în gramatică și istoria română, era foia »Diorile« se trimitea și fraților lor canceliști din Mureș-Oșorhei spre cetire. Era mai mare dragul, vădând că tineri din cei ce mai înainte nu luaseră carte românească în mâni, acum nu se mai puteau despărți de istoria lui Petru Maior, umblând tot cu ea a subsuoră. Cu un cuvânt interesarea lor pentru limbă și carte românească, entuziasmul național între ei ajunsesse la culme.

Un cas special trebuie să amintesc la acest loc. Și atunci, ca și azi, înmormântările studenților se făceau cu pompă, ținându-se și cuvântări la mormânt, dară numai în limba maghiară. Pote că mai înainte se vor fi ținut asemenea cuvântări funebrele și în limba latină, ori exclusiv numai în această, după usul timpului de atunci. Se întâmplă înse, că acum muri un Român, jurist în anul din urmă, anume Iuliu Mihali, fiul protopopului, mai târziu canonicului din Blaș, Mihali, un tânăr brav și eminent. Entusiasmați în gradul suprem, Românii hotărâră, ca de astă-dată să se țină cuvântare și în limba românească la mormântul lui, cădând sorțea de orator pe cel ce scrie aceste. Dară ce să vezi! Un murmur, suierături, un șgomot teribil din partea maghiarilor se născu la auzul celor dinți cuvinte românești, dând năvală asupra cuvântătorului, ca să-i smăcască cuvântarea din mână. Inse Românii încă nu stătură cu mâinile în sin: »Nu lăsați mă!« — »Pe ei mă!« fu răspunsul din partea Românilor, cari ca niște lei se repeziră asupra mulțimii, și injurând, bufind și răsturnând, ca un zid se postară împregiurul oratorului, îmbărbătându-l să-și continue vorbirea.

Atunci am vădut ce putere magică, covârșitoare, poate produce o însuflețire la moment, încât și munții încă e în stare să-i răstorne!

Oratorul, de și intrerupt de vre-o câteva ori, a scăpat totuși în pace împreună cu cuvântarea sa, petrecându-l ca o gardă toți Românii la cvartir și scutindu-l astfel de amenințările Maghiarilor, cari în furia lor voiau să-l bată și să-i ieie cuvântarea pe cale. Mai pe urmă inse el tot a avut unele neplăceri pentru cuvântarea sa; pentru că, ne mai auzindu-se până atunci cuvânt românește răsunând înaintea publicului maghiar în orașul Clușului, și prin urmare bădând tare la ochi acea cuvântare, sub pretext că ar fi conținut expresiuni în contra statului, ajunse a fi obiect de pertractare la senatul academic, și după aceea, tradusă în limba maghiară, chiar și la guvernul țării, unde și azi se va fi aflând îngropată în pulbera arhivului gubernial.

Nicolae Popea.

Japonezii acasă.

— Veți ilustrațiunea din nr. acesta. —

Capitala Japoniei, Tokio, face impresiunea cea mai bună asupra călătorului european. Are un milion de locuitori și o estindere mai atât de mare ca Parisul, cu niște case în multe strade care îi dau un aspect aprôpe european. Clasa mai bogată a adoptat chiar și portul din Europa, încât poți vedea indiviți

cu frac și pălărie naltă. Dar grosul poporului ș-a păstrat portul străbun.

Ilustrațiunea din nr. acesta infătoșează niște tipuri marcante din viața de pe strade din Tokio.

Ceea ce e mai caracteristic, este lipsa trăsorelor cu cai. Aceste se suplinesc prin niște tilege cu doue roți, care se numesc »djinrice«, sânt trase de câte un »culi.« De astfel de instrumente se servesc și cei ce au de transportat ceva. Er precupeții își portă marfa pe niște ruți de a căror capete se anină coșuri cu felurite negoțuri.

Figura primă e o pilăriță care își duce astfel marfa la tîrg; er a doua represintă niște precupeți cu cărbuni de pîtră, care se întrebuintează mult în capitala Japoniei.

Niște tipuri de stradă foarte marcante sânt și preoții, atât călugării budhaiști, cât și preoții sintoști, cari — precum se vede și din ilustrațiunea noastră — în ornatele lor bogate semănă mult preoților resăriteni. Lângă budhismul, a doua religiune în Japonia, este sintoizmul, care își are originea în filosofia lui Konfucse.

Ici-cole niște cântărețe orbe atrag atențiunea, care acompaniându-și cântarea cu ghitarul, apelază la mila trecătorilor.

Figure asemenea interesante sânt și ungătorii cari umblă séra pe strade cântând din fluer de bambus. Japonezii adevă făcend séra băi, au obiceiul să se ungă prin cineva, ceea ce contribue mult pentru ca să dormă bine.

Literatură și arte.

Șoiri literare. *Dl Mircea Dimitriade* va scôte în martie viitor un volum de versuri, de 400 pagine, intitulat »Florile Morței.« — *Dl Mihail Demetrescu* lucrăză la o dramă în 5 acte cu titlul: »Tugomir.« — *Dl A. Naum* a scos de sub tipar la Iași doue volume, primul e intitulat »Versuric«, al doile »Traducerii în versuri«, amândoue în cuprindere de 40 côle. — *Dna Smara* va scôte în curend în editura librăriei Socec în București un volum cu titlul »Baba Hira« care va cuprinde novele și alt volum care va cuprinde versuri, din care multe s'au publicat în foia noastră.

Memorialul arhiepiscopului și mitropolitului Andrei bar. de Șaguna séu Luptele naționale-politice ale Românilor. 1846—1873, de Nicolae Popea arhimandrit vicar arhiepiscopesc. Tomul I. Sub titlul acesta a apărut la Sibiu în institutul tipografic, societate pe acții, cu data 1889, o lucrare foarte importantă pentru istoria noastră modernă. Marele Șaguna lăsase după sine și un memorial plin de acte și documente naționale; înainte d'a muri, le-a dat arhimandritului Popea, ajutorul seu în lupta națională-bisericească, ca să facă cu ele cum îl va lumina Dumnezeu. Dela mórtea lui Șaguna au trecut 16 ani, deci deșitarul a cređut c'a sosit timpul să publice memorialul dimpreună cu tóte actele sale. Volumul acesta va fi urmat încă de altele doue. În el după niște reflecțiuni introducătore, găsim actele relative la numirea arhimandritului Șaguna vicar general al eparchiei Ardealului. Apoi urméză primul act politic al seu, arestarea Catarinei Varga, despre care s'a scris atât de mult și 'n limba română; aici se publică tóte actele oficiale, scrisorile îndreptate către Șaguna de tesaurarul contele Nádasdi, de guvernatorul cont. Teleki și de alții, precum și raporturile curagiosului vicar, care prin faptul acesta ș-a pus prima temelie la vaza și autoritatea de care s'a bucurat mai târđiu în cercurile cele mai innalte. Este un episod

interesant al volumului, în care publicătorul relatează despre mișcările naționale de atunci ale studenților români din Cluș, cum dânsul (Nicolae Popea) și Alesandru Papiu (atunci Alesandru Pop) au redactat o foie literară manuscrisă pentru studenți și cum tot dânsul rostind întieaoră la înmormântarea unui student român o cuvântare în limba română, a produs mare iritațiune în studenții maghiari, ba cestiunea s'a desbătut și 'n senatul academic și 'n urmă a ajuns chiar și la guvernul țerii. Urmézu-ă apoi actele adunării din Blaș și ale tuturor mișcărilor naționale din 1848—9; ici colo ele sânt intercalate de explicațiuni și apărări făcute de ênsuș Șaguna, aiurea de publicătorul lor. Unele din ele sânt de mult cunoscute, deci a fost de prisos a le reproduce. Aceste acte sânt ca o oglindă a mișcării generale, din care fiecare român frunțaș își are partea sa. Cetindu-le, inima ni se 'nveseșce vëdënd armonia și însuflețirea ce a încălđit pe toți intru apărarea cauzei naționale. Este de dorit ca cât de mulți români să citească acésta carte. Prețul 1 fl. 30 cr.

Premiile Asociațiunii transilvane. Precum se știe, Asociațiunea transilvană pentru literatura și cultura poporului român a votat o mie de florini pentru încurajarea literaturii populare. Aflăm din «Transilvania», organul Asociațiunii, că comitetul a hotărît să se publice: a) un premiu de 100 fl. pentru cea mai bună lucrare asupra temeii: «Economia noastră după comasare»; b, un premiu de 100 fl. pentru cea mai bună lucrare asupra temeii: «Higienea copilului dela naștere până la anul al 7-lea al etății»; c, un premiu de 12 fl. còla de tipar pentru cea mai bună culegere de poezii, basme (povești) și datine populare alese și până acum nepublicate; suma de 400—500 fl. se va destina pentru a se premia cele mai bune studii științifice, ce se vor trimite la comitetul Asociațiunii, asupra unor teme alese liber de autor din ramul istoric sêu epigrafic sêu filologic, cu deosebire în ceea ce priveșce trecutul și prezentul poporului român și al pământului pe care locuim.

Negru-vodă și originile statului muntean. Dl Gr. G. Tocilescu a ținut la București în 2/14 l. c. la Ateneu o conferență literară lórte interesantă, discutând cestiunea decă a existat sêu nu Radu Negru pe la 1290 și decă el a fost primul domn »al tótei țeri Româneșci«, de órăce este vorba ca România să sêrbătorească în anul viitor jubileul de 600 ani dela întemeierea principatului. Trecënd în revistă literatura cestiunii, conferențiarul analizéază legendele și tradițiunile despre Radu Negru sêu Negru vodă și conchide că amintirea despre Radu Negru este aprópe generală în părțile Oltului și că acésta amintire cată a se raportá la o persónă, care a existat, care a trebuit să facă fapte concrete. Apoi constată existența unui Radu Negru, numit și Tugomir Basarab, care a zidit biserica din Câmpulung și a fost moșul lui Radu-vodă din 1370. Citeșce apoi și analizéază documentele pe cari razemă părerea sa: doue crisóve din 1352 și 1364 ale lui Nicolae-Alesandru Vodă, pétra morméntală a acestuia din 1364, un șir de crisóve dela domniilor posteriori, relative la biserica și mai pe urmă mănăstirea Câmpu-Lung, precum și alte documte și inscripțiuni, cari vorbesc despre Negru-Vodă, ca despre cel dintéiu domn al țerii Româneșci. După acéste conferențiarul tractéază cestiunea modalității descălicátórei, arătând mai întei micéle principate româneșci existente pe la jumétatea secolului XIII, situațiunea lor politică față de Coróna Ungariei, și insistă asupra faptului că Voevodatul lui Seneslau (la resărit de Olt, cu capitala în Tergoviște și cu mănăstirile Glavacioc și Snagov) avea o situațiune particulară și independentă, și că în acest voevodat trebuie recu-

noscut mieđul principatului de mai târđiu al Țerii-Româneșci.

Bustul poetei Veronicoa Míole, făcut la stăruința dnei Smaranda Gârbea (Smara) s'a predat joi sêra Ateneului din București, cu care ocaziune stimabila noastră colaborátore dna Smara a ținut o conferință despre viața și operile poetei, care a reposat atât de curënd și jelită de toți amatorii literaturii noastre naționale.

Colinđi și cântece populare, culese de dl Teodor Daul, învêțator rom. gr. or. în Șomoches, a apărut în Arad, în o broșură de 75 pagini. Zelul culegătorului e vrednic de laudă, cu tóte că lucrarea sa din punct de vedere al folklorismului modern lasă mult de dorit. Pécac că s'a tipărit cu ortografia etimologică, care în timpul nostru de acum a devenit un anacronism. Cuprinde 39 de piese, cele mai multe colinde. Prețul 25 cr.

O serie de cărți școlastice române tipărite și aprobate de cătră autoritățile publice eclesiastice și civile sub care stau școlele în statul Ungariei, destinate pentru școlele elementare, medie și preparandii. Gramatică pentru invêțarea limbei române avem cel puțin deșce. Cărți de lectură, începënd dela a repostatului Gavriil Muntean și alui I. V. Russu, până la alui Ioan Popescu, alui Viciu și alui Ioan Popea avem asemenea câteva. Cărți istorice și geografice din câte se vëd anunțate în catalóge: Ceonța Teodor, Compendiu de geografă universală. Geografia pentru școlele populare. Blaș. Ribari Francisc D.: Istoria pragmatică a Ungariei, trad. edit IV și tipărită în Blaș. D. Făgărășan et S. Moldovan, Geografia pentru școlele populare române. Aceeaș: Geografia pentru școlele medii. S. Moldovan. Istoria patriei în legătură cu Istoria universală. Dariu, Geografia patriei. Meșota D. I. G. Geografia și Istoria de Pütz, trei tomuri. Nestor S. Geografia topică și naturală a Ungariei și regiunile mării mediterane. Pap Nic. D. Elemente de Istoriă și Geografie pentru clasele gimnasilor evul mediu. Pentru usul privat al profesorilor se pòte reflectá acilea la: Istoria generală de P. I. Cernatescu. Acelaș, Istoria contemporană. Xenopol A. D. Istoria universală, Partea I. Acelaș, Istoria Românilor pentru gimnasii și licee. Acelaș, Istoria Românilor în Dacia sêu Chroniclele Românilor și ale României începënd dela vechii cronicari până la George Șincai, Clein și Petru Maior, dela aceștia până la Cipariu, Eliad, Laurianu, Hașdeu, Tocilescu, Melchisedec, Urechie, D. A. Sturdza și alți contemporani se presupune a fi bine cunoscuți de cătră toți profesorii de istoriă, ca și de bărbații de stat ai națiunii române.

Reviste noue. Dl dr. D. P. Barcian va scóte dela 1 ianuarie, la Sibiu, în editura Institutului tipografic o revistă sêptemănală intitulată: «Fóia ilustrată», cu scopul d'a informa despre evenimentele din lumea română pe cei ce n'au timp a ceti diarele cotidiene. — Dl Traian Demetrescu, publicist în Craiova, scóte acolo o publicațiune literară lunară cu numele de «Revista independentă.»

Diariștic. *Luminatoriul* din Timișóra anunță că dela anul nou incolo reduce prețul de abonament dela 8 fl. la 6 fl. pe an. — *Gazeta Nouă* va fi numele unui diar cotidian, care va eși diarele aceste la București. — *Alegătorul Liber* a apărut la Rimnicul Sărat.

Teatru și musică.

Știri teatrale și musicale. *Dra Agata Bârsescu*, jucând cu mare succes la Galați, Brăila și Iași, s'a

rentors direct la Hamburg. Se dice că în februarie va vini éráş la Bucureşti, să mai dea vr'o 4 reprezentări. — *Dşora Elena Theodorini* se află acuma în Lisabona, unde în »Gioconda« a obţinut un succes foarte mare. — *Tenorul Gabrielescu* cântă acuma la Lisaboua; diarele musicale ce primim de acolo: »O Globo« şi »A arte musical« scriu cu cel mai mare entuziasm despre debutul artistului român.

Concursul Teatrului Naţional din Bucureşti.

În vedere că nici una din piesele prezentate la concurs nu intruneşte condiţiunile cerute spre a fi reprezentate fără modificări, comitetul Teatrului Naţional a hotărît să împartă suma de 1500 lei între autorii celor două piese mai bune. Aceste piese, decât autorii vor consimţi să facă modificările cerute, vor fi reprezentate pe scena Teatrului Naţional, pentru care autorii vor mai lua un drept de 10% din intrările fiecărei reprezentări. Cele două piese mai bune sânt: »Ştefăniţa Vodă« şi »Dómna Chi-ajna.«

Alecsandri la Mirceşoi, comedia într'un act a dlui V. A. Urechia, care apare întâia-óră în foia noastră, s'a jucat pân' acuma de două ori pe scena Teatrului Naţional din Bucureşti şi a fost bine primită. »Acţiunea, scrie dl Gion în »Românul«, se urmăzează cu interes. Conversaţiunea tuturor atrage atenţiunea şi simpatia. Sânt versuri frumoşe şi svelte; unele pornesc cu o ardóre juvenilă spre piscurile entuziasmului. Sânt altele pe cari nu ştiu de ce dl Urechia le lasă să alunece pe praporul realismului forţat. Nu ştiu de asemenea decât Alecsandri după pierderea nu jineşte într'u câtva înălţimea la care-l ridică şi piesa şi spectatorii din sală. Într'un cuvânt, anecdota e frumoasă; publicul o aplaudă cu deosebită plăcere. Dna Romanescu jocă pe Matilda tocmai în nota cerută de natura acestei femei care se asvêrlă la înălţimi mari şi apoi, timidă, revine la realitate. Versurile dela fine, duse cu convingere şi căldură de dna Romanescu, slêrşesc mica acţiune foarte bine. Manolescu şi Notara jocă pe Alecsandri şi pe Negri cu priceperea necesară, unor asemenea roluri în cari artistul e chiamat a face tranziţiuni adesea ori dela comie la liricul cel mai in-duioşător. Niculescu este un armén de tótă nostimada. Nişte pose ale acestui biet stringător de gráne, rătăcit în lumea poesiei sânt adevêrate mărgăritare. Cu vr'o câteva versuri peptenate, »Alecsandri la Mirceşoi« al dlui V. A. Urechia va remâne în repertoriu şi va fi ascultat totdeuna cu plăcerea cu care publicul l'a ascultat duminică şi marţi séra.«

Reuniunea română de cântări din Sibiu a arangiat luni, în 10/22 decembrie a. c., cu binevoitorul concurs al domnului Iuliu Schaeffer, pianist, un concert în sala dela Musikverein. Programul: 1, Trei poesii sêrbeşti, cor micst, de Hans Huber: a, Plugarul, b, Mirésa, c, Mândra Smilja. 2, Doue piese pentru pian: a, Praeludium (des dur), de F. Chopin, b, Baladă (d-moll), dedicată domnului G. Dima, de Iuliu Schaeffer. 3, Duet din opera Hamlet, de Ambroise Thomas. 4, Irmosul »Bunei vestiri«, compus pentru cor micst, de G. Dima. 5, Trei cântece pentru o voce de bas: a, În amurgul serii, de Fr. Schubert, b, Rugăminte, c, Mărirea lui Dumneşeu în natură, de L. von Beethoven. 6, Mama lui Stefan-cel-mare, baladă de D. Bolintineanu, compusă pentru soli, cor micst şi acompaniare, de G. Dima.

Reuniuni noue de cântări. În Giula s'a constituit în 2/14 l. c. o nouă societate de cântări bisericeşti, care are şi statute întărite de guvern; preşedinte s'a ales dl Iustin Popovici, vice-preşedinte dl Ioan Marcuş. — *La Comlăuş* în comitatul Arad s'a înfiinţat un nou cor vocal de plugari, sub conducerea învăţătorului Ioan Moşoc.

Biserică şi şcolă.

Şcirea bisericeşoi şi şcolare. *Maj. Sa monarcul* a dăruit pentru zidirea bisericei române gr. or. din Pêrul 100 florini. — *Ioan Daniel alia Danuţ*, mare proprietar în Pojon, a lăsat prin testament o fundaţiune de 30,000 fl. pentru studenţii români gr. c. — *Pentru internatul de fete din Blaş* colectele iniţiate de consistoriul de acolo produc rezultat considerabil; numai în Blaş s'au adunat peste 1000 fl. — *Mihail Crişan*, locuitor în Nădlac, comitatul Cenad, murind la 5/17 l. c., a lăsat bisericei gr. or. de acolo un optar de pământ, în preţ de 1500 fl. — *Dl Olympius T. Boiu* a obţinut şilele aceste titlul de inginer silvic la şcolă superiôră de silvicultură şi agricultură de Viena.

Alegeri pentru congresul din Sibiu. În diecesa Arad, pe teritoriul consistoriului din Arad, s'au mai ales, dintre mireni: în cercul Vinga dl Vinc. Babeş, în cerc. Timişorii dl Pavel Rotariu, în cerc. Chise-teului dl Const. Radulescu. — În diecesa Caransebeş s'au ales dintre preoţi, la Oraviţa protopresbiterul din Caransebeş Andrei Ghidiu; în cercul Caransebeş protosincelul Filaret Musta, la Lugoş protopresbiterul dr. George Popovici, la Făget prot. Sebastian Olariu, la Jebel prot. Alesandru Ioanovici, la Ciacova adm. prot. Aurel Dragan, la Panciova prot. T. Miclea, la Biserica-albă prot. Filip. Adam, la Mehadia prot. Mihai popovici.

Immormântarea lui Antoniu Moosonyi s'a făcut la Foen în 9 decembrie n. sub impresiunea unei jale adânci şi generale, luând parte afară de membri familiei, o mulţime de amici şi stimători ai reposatului. Pe coşciug au trimis cununi: episcopii Meşian şi Popea, vêduva reposatului, fiul seu Zeno, nepoţii dr. Alesandru şi dr. Eugeniu Mocsonyi, nepôtele contese Livia şi Georgina şi soţii acestora contele A. Bethlen şi contele Bissingen; dnele Laura şi Elena Mocsonyi, vêduve după Andrei şi George Mocsonyi; dl Vincentiu Babeş şi familia, precum şi alţi bărbaţi de frunte. Ceremoniile funebrale s'au sevêrşit de 6 preoţi sub conducerea protopresbiterului Aurel Dragan; ér corul vocal din Giulvez, sub conducerea învăţătorului I. Gruescu, a cântat cântările de immormântare.

Asociaţia doritorilor de cultură. Cu începere dela 15/27 novembre a. c. s'a format în Iaşi de cătră elevii de cursul superior dela şcolile secundare din acel oraş o asociaţie sub denumirea de: »Asociaţia doritorilor de cultură.« Acesta asociaţie are ca scop luminarea membrilor sei şi, în general, a tuturor elevilor şi stabilirea unei uniri cât se pôte de strîne între elevi; de asemenea pe cât şi când fondurile asociaţiei vor permite, se vor ajuta elevi lipsiţi de mijlôce. Pentru a-ş ajunge scopul, asociaţia ţine în fiecare duminică şedinţe destinate pentru discuţiuni şi conferenţe instructive, caută să-şi formeze o bibliotecă (deja are o mică bibliotecă), de unde membrii şi străinii să pôtă lua cărţi spre cetire, în fine va scôte mai târziu o revistă literaro-ştiinţifică care va fi pentru elevii din alte oraşe ceea ce-s conferenţele pentru cei din Iaşi.

Studentii români din Liège au constituit o societate sub numele: »Societatea studenţilor români din Liège.« Acéstă societate are de scop a strînge legăturile dintre studenţi. Comitetul acestei societăţi este constituit astfel: Preşedinte: dl Dumitru Costache, vicepreşedinte: N. Movilă, secretar: Traian Zlătescu, cassar: Sava Lintescu, bibliotecar: I. Bărcănescu. Societatea şi-a stabilit sediul în Passage Lemonier 22.

Dragoste sâsêscă. Cetim în »Telegraful Român«: Şedinţele universităţii sâsêşci s'au încheiat luni la 1

oră din zi. Subvențiunea votată școlii românești gr. catolice de aici anii trecuți la stăruințele comitelui suprem Bethlen, a fost ștersă pe anul acesta și pe cei venitori; cererile școlilor românești pentru ajutorare au fost respinse toate. Imbulziți peste măsură de acesta dragoste săsescă, deputatul Orăștiei dl Laurian Bercianu notar cercual în Romos a înaintat vot separat.

Ce e nou ?

Șcirl personale. Regina României a fost decorată de regina Angliei cu marele cordon al ordinului Victoria și Albert. — *Dl Ioan Poruțiu*, interpret-secretar la consulatul general din Budapesta al României, s'a împământenit ca cetățean al României.

Din parlamentul României. La desbaterea adresei, dl deputat I. Grădiștean a combătut guvernul, pentru că a făcut alianță cu Austro-Ungaria. Aceasta, așis dsa, se probază prin întrevăderea dela Ischl și prin participarea generalului Vlădescu la manevrele ținute astătoamnă în Ungaria. Oratorul crede că alianța ar trebui făcută pe un picior de perfectă egalitate și fără umilire pentru România. În Austro-Ungaria, dices dsa, elementul român e foarte persecutat, Ungurii persecută pe români ca rassă, ca element etnic; decă un guvern român orecare s'ar aliă cu Austro-Ungaria, persecuțoarea fraților noștri, am avé dreptul să-l blăstămăm. Ministrul de esterne dl Lahovary a răspuns, că nimeni nu este autorizat să susție, că România a contractat o alianță cu un grup de puteri europene. Visita regelui Carol la Ischl e de un caracter de tot particular; ér prezența generalului Vlădescu la manevrele austro-ungare se esplică prin bunele relațiuni ce România are cu monarhia vecină. Decă s'ar face vr'o alianță cu Austro-Ungaria, așis ministrul, vom face-o călăuziți numai de dorința de a ne apără interesele. Nu ne va împedecă la acesta sôrta românilor din Transilvania. Nu ne putem amestecă în afacerile unui stat amic, și nici noi n'am suferi ca alții să ne-o facă nôue. Politica nu se face cu sentimente. Români fiind un popor loial și fidel, este de interesul guvernului tuturor țerilor în care se află, ca să-l trateze cu dreptate și moderațiune !

O nouă fundațiune filantropioă. Dnii P. Rotariu, Em. Ungurianu, dr. Corneliu Nicôră, Ioan Istin, Costa Maniu, George Lazaru și dr. Aurel Muntean, la indemnul opiniunii publice din Timișoara și impregiurime, s'au constituit într'un comitet esecutiv, cu scopul, ca intru eternisarea memoriei repositului Antoniu Mocsonyi, să adune și să creeze o fundațiune sub numele »Antoniu Mocsonyi«, a cărei menire va fi, ca din venitele sale să se impartă stipendii tinerimei române dela meserii și dela industrie. Contribuirile sânt a se trimite la dl avocat Emanuil Ungurian în Timișoara.

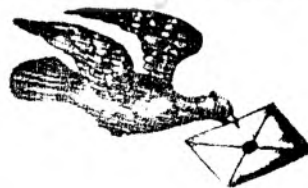
Reuniunea femeilor române din Brașov și Săcele, pentru ajutorarea vèduvelor sărace, la finea anului curent are 3894 fl. 28 cr., mai adaugându-se suma de 400 franci testați de C. I. Popasu, dar încă neincassati. S'a ajutorat 30 de vèduve cu câte 5 fl.

Memorandul studenților români din București în cauza culturală a Românilor de dincoci, se traduce acuma în limbile străine. Studenții din Iași asemenea s'au intrunit în cauza această și au ales un comitet de acțiune permanentă, care să se pună imediat în legătură cu studenții din București, cerându-le memorandul votat.

Neorolôge. Nicolae Moldovan, preot în Ciud, dimpreună cu soția sa Eugenia, au reposit în aceeaș săptămână; el la 8 decembre, ea la 11; dënsul a fost de 87 ani, ea de 81; au trăit împreună 63 ani. Sânt jeliți de multe rude, între vr'o 40 de nepoți și strănepoți. — *Ludovic Vincentiu Fischer*, simpaticul filoromân și cunoscutul versificator al poeziilor române în limba germană, decorat de regele Carol I cu medalia de aur »Bene merenti« cl. I. a încetat din viață la 15 dec. n. în Crodlvitz lângă Kalle a/d. Saale în Saxonia, unde ședea ca director al fabricelor de hârtie d'acolo; vom reveni asupra biografiei acestui bărbat, a cărui activitate e însemnată în istoria literaturii române în decursul celor doué decenii din urmă. — *George Cioca*, fost învățator în Săn-Nicolae-mic, a murit la 30 nov., în etate de 68 ani, după un serviciu de 43 ani. — *George Doda*, iratele dlui general Traian Doda, a încetat din viață la Caransebeș, la 4/16 l. c. în etate de 60 ani.

N. Petra Petrescu, funcționar de bancă, în numele seu, al soției sale Ana, ai fiilor Iancu și Horia, cu inima sfășiată de profundă de durere anunță, numai pe calea acesta, tuturor amicilor și cunoscuților, că unica și adorata lor copilă, respective soră **Agnes Octavia**, în etate de 5 ani, după o bolă acută de doué zile, »aprinde de creeri«, a reposit astăzi mercuri în 24 decembre la orele 11 a. m. Osëmintele prețuite se vor duce vineri în 26 decembre, la orele 3 d. a. din casele pré iubiților și iubitorilor ei nași Dușoiu, strada Catarinei nr. 68, și se vor aședă spre odihnă eternă în cimiterul gr. or. din Gröver. Brașov, 12/24 decembre 1890.

Poșta redacțiunii.



Dlul V. A. Urechii. V'am respuns numai decăt. Se va face întocmai, precum doriți.

Dlul Duiliu Zamfirescu. Ve multumim pentru implinirea cererii nôstre. Dar ce schimbare! Făgăduela ne-a îndatorat. Nu vom întârzi a ve aduce aminte. Atunci va eși și acesta.

Dlul Ioan Neștescu. Întocmai după cum am cređut și noi că veți face. »Ferustan« ar fi mai potrivit aici. Salutări și complimente!

Elegia. Un amestec de idei frumoșe și triviale; semnul, că autorul n'are încă judecată sigură. Apoi rimele rele, ca clericii—biserică, lanuri—ramuri; și rele forțate ca »Cu de codru frémët dulce« și nonsensurile ca »Trunchiuri svelte (!) și mlădie« — probază că autorul trebuie să învețe încă mult.

Cântecul școlăritei. Proșă slab rimată.

Unip. Ghicitoarea nu se pôte reproduce prin semnele de care dispunem în tipografie.

Călindarul săptămânei.

Diua sêpt.	Călindarul vechiu	Calind. nou	Sórele
Dumin.	30 după Rusalii Ev. 11 dela Luca c. 14 gl. 5, a inv. 8		res. ap.
Duminecă	16 Prof. Ageu	28 Pruncii nev.	7 47 4 10
Luni	17 S. Prof. Daniil	29 Ionathan	7 47 4 11
Martți	18 Mart Sebastian	30 David	7 48 4 11
Mercuri	19 Mart. Bonifacie	31 Silvestru	7 48 4 12
Joi	20 Mart Ignatie	1 Ian 1891 a. II.	7 49 4 12
Vineri	21 Mart. Iuliana	2 Abel	7 49 4 13
Sămbătă	22 Mart. Anastasia	3 Daniil	7 49 4 14

Anul 1890 se va incheiă în ourënd. Rugăm dar pe toți aceia a căror abonamente vor espiră atunci, să binevoescă a le innoi de cu vreme; asemenea rugăm și pe aceia, cari încă nu ne-au respuns abonamentele, să le refuească.